

Државната комисија за жалби по јавни набавки во состав: Маја Малахова – претседател, м-р Мишо Василевски – заменик претседател, Елита Шуки – член, Сузана Раваноска – член и Томо Томовски – член, врз основа на член 200 од Законот за јавните набавки, одлучувајќи по жалбата на жалителот – „ЕВРОИНС ОСИГУРУВАЊЕ“ АД – Скопје, наш број 08-459/1 од 19.07.2018 година изјавена против содржината на тендерската документација, изготвена по Огласот за барање за прибирање на понуди бр.35/2018 за набавка на услуги – осигурување од професионална одговорност на здравствените работници на договорниот орган ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство Скопје, врз основа на член 220 став (1) алинеја 6 и став (3) и (4) и член 228 став (2) и (7) од Законот за јавните набавки (Службен весник на Република Македонија бр.27/2015, бр.78/2015, бр.192/2015, бр.27/2016, бр.120/2016, бр.165/2017 и бр.83/2018), на 37^{-та} Седница одржана на ден 01.08.2018 година го донесе следното:

РЕШЕНИЕ

1. Жалбата на жалителот „ЕВРОИНС ОСИГУРУВАЊЕ“ АД – Скопје изјавена против содржината на тендерската документација, изготвена по Огласот за барање за прибирање на понуди бр.35/2018 за набавка на услуги – осигурување од професионална одговорност на здравствените работници на договорниот орган ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство Скопје, **СЕ УВАЖУВА.**

2. СЕ ПОНИШТУВА постапката по Огласот за барање за прибирање на понуди бр.35/2018 за набавка на услуги – осигурување од професионална одговорност на здравствените работници на договорниот орган ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство Скопје.

3. Се задолжува договорниот орган да му ги надомести трошоците на жалителот, во износ од 250,00 денари на име административна такса и износ од 6.150,00 денари на име надомест за водење на жалбена постапка, **во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.**

4. Договорниот орган е должен да постапи по решението на Државната комисија, во спротивно ќе се смета дека не е спроведена постапката за доделување на договор за јавна набавка согласно со Законот за јавните набавки.

5. Решението на Државната комисија за жалби по јавни набавки **е конечно.**

Образложение

Економскиот оператор „ЕВРОИНС ОСИГУРУВАЊЕ“ АД – Скопје, изјавил жалба против содржината на тендерската документација, изготвена по Огласот за барање за прибирање на понуди бр.35/2018 за набавка на услуги – осигурување од професионална одговорност на здравствените работници на договорниот орган ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство Скопје, бидејќи смета дека договорниот орган при изготвувањето на тендерската документација сторил битна повреда на одредбите за постапката за доделување на договор за јавна набавка, спротивно на одредбата од член 210 став 1 алинеја 3 од Законот за јавни набавки, а во врска со тендерската документација на постапката за доделување на договор за јавна набавка која не е во согласност со Законот за јавните набавки и довела до дискриминација на економските оператори и ограничување на пазарната конкуренција и затоа бара Државната комисија да ја усвои жалбата и да ги поништи дејствијата во делот во кој се незаконски, односно да ја поништи тендерската документација во делот во кој истата е дискриминирачка, неконкурентна и обезбедува нееднаков третман кон понудувачите и да го задолжи договорниот орган да преземе дејствија кои ќе гарантираат недискриминација и рамноправност на понудувачите како и да го задолжи договорниот орган да му ги надомести трошоците на постапката.

Во одговорот на жалбата бр.05-1235/11 од 24.07.2018 година, договорниот орган наведува дека жалбата е изјавена вон законскиот рок за изјавување на жалба односно смета дека е задоцнета и неоснована.

Државната комисија за жалби по јавни набавки во текот на жалбената постапка ги изведе писмените докази и тоа: жалбата, одговорот на жалбата, одлуката за јавна набавка, огласот, тендерската документација, записникот од отворањето на понудите, како и останатата документација приложена во предметот, при што врз основа на член 220 став (1) алинеја 6 од Законот за јавните набавки најде:

Жалбата е дозволена, навремена и изјавена од овластен подносител.

Жалбата е основана.

Од увидот во доставените списи на предметот и испитувајќи ги жалбените наводи, Државната комисија за жалби по јавни набавки ја утврди следната фактичка состојба:

Договорниот орган објавил Оглас за барање за прибирање на понуди над 5.000 евра бр.35/2018 за набавка на услуги – осигурување од професионална одговорност на здравствените работници, за што претходно донел Одлука за јавна набавка бр.05-1235/1 од 19.06.2018 година. Огласот бил објавен на ЕСЈН на Бирото за јавни набавки и во истиот како и во тендерската документација било предвидено дека набавката не е делива, а како критериум за избор ќе се користи најниска цена, постапката ќе се спроведе со користење на електронски средства преку ЕСЈН и ќе заврши со спроведување на електронска аукција. Од понудувачите било побарано да достават Изјава за независна понуда и Изјава за сериозност.

До крајниот рок за поднесување на понудите 16.07.2018 година во 10:00 часот пристигнале вкупно 2 (две) понуди, за што бил изготвен Записник од отворањето на понудите бр.05-1235/3 од 16.07.2018 година.

Незадоволен од содржината на тендерската документација, жалба до Државната комисија изјави економскиот оператор „ЕВРОИНС ОСИГУРУВАЊЕ“ АД – Скопје.

Постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, Државната комисија го утврди следното:

Жалителот во жалбата наведува дека договорниот орган при изготвувањето на тендерската документација сторил битна повреда на одредбите за постапката за доделување на договор за јавна набавка, спротивно на одредбата од член 210 став 1 алинеја 3 од Законот за јавни набавки, а во врска со тендерската документација на постапката за доделување на договор за јавна набавка која не е во согласност со Законот за јавните набавки и довела до дискриминација на економските оператори и ограничување на пазарната конкуренција. Договорниот орган во тендерската документација по Огласот бр.35/2018, поставил критериум за утврдување на техничка или професионална

способност на економските оператори кој е несразмерен, неповрзан со предметот на јавна набавка и во спротивност со ставот 2 од член 144 од Законот за јавните набавки, според кој: (2) Договорниот орган не смее да бара исполнување на одредени критериуми за утврдување на способност на економските оператори кои се непропорционални и кои не се директно поврзани со предметот на договорот за јавна набавка. Имено, со цел економските оператори да се квалификуваат како способни за извршување на предметниот договор за јавна набавка, од аспект на техничка или професионална способност, во точка 8.3 од тендерската документација, договорниот орган ги предвидел следните минимални услови: „Коефициентот добиен како однос на број на нерешени штети на крај на период (31.12.2017) со број на пријавени и повторени штети во 2017 година, да биде еднаков и помал од 0,25.“. Овој услов според жалителот е сосема неповрзан со предметот на јавната набавка, недоследен, неоснован и крајно непропорционален, од кој произлегува интенцијата да се ограничи конкуренцијата помеѓу економските оператори и да се фаворизира одреден економски оператор. Предмет на јавна набавка на односната постапка е осигурување од професионална одговорност на лекари и останати здравствени работници кое потпаѓа под Класата 13 – осигурување од општа одговорност. Оваа класа на осигурување имала многу мало учество на пазарот за осигурување од аспект на структура на премија по класи на осигурување, од аспект на број на склучени договори за осигурување, како и структура на штети (пријавени штети, ликвидирани штети...). Од друга страна, договорниот орган го поставил овој несразмерно висок услов односно барање за исполнување на коефициентот од 0,25 (25%) добиен како однос од вкупниот број на нерешени штети на крај на периодот 31.12.2017 по сите класи на осигурување незгода, здравствено, каско моторни возила, каско шински возила, каско воздухоплови, каско пловни објекти, карго имот од пожар и други опасности, имот останато, автомобилска одговорност, одговорност воздухоплови, одговорност пловни објекти, општа одговорност, кредити, гаранции, финансиски загуби, правна заштита, туристичка помош) со број на пријавени и повторени штети исти така од сите класи во 2017 година. Согласно, статистиката во извештајот на АСО (табела 5), друштвата за осигурување исплатиле (ликвидирале) 76.269 штети од вкупно 3.324.822 штети од сите класи, односно процентуално изразено изнесува околу 2,2% учество во вкупниот број на ликвидирани штети. Оттука, неспорно произлегува дека спорниот услов за исполнување на критериум за утврдување на техничка или професионална способност на економските оператори не е само неповрзан со предметот на јавната набавка, туку и еноормно несразмерен. Воедно, жалителот посочува дека тој коефициент не зависи секогаш од перформансот на друштвата за осигурување, туку и од оштетените во однос на комплетирање на потребната документација, исходот на судските постапки со цел да се утврди основот за

исплата, документација од различни државни институции итн. Во поткрепа на жалбените наводи дека со преземените дејствија поврзани со тендерската документација се сторени битни повреди на Законот за јавните набавки, односно е прекршено едно од основните начела на постапката за јавните набавки со кое се обезбедува конкуренција, еднаков третман и недискриминација меѓу економските оператори, а се со цел да се фаворизира одреден понудувач. Имено, од Извештајот за работењето на друштвата за осигурување за периодот 1.1-31.12.2017 на Агенцијата супервизија на осигурување можело да се утврди дека од единаесет (11) друштва за неживотно осигурување, овој услов го исполнуваат само четири (4) друштва, од кои 2 (две) согласно нивната деловна политика и стратегија за учество на пазарот, воопшто не се јавуваат на отворените повици за доделување на договори за јавна набавка, што произлегува од фактот дека во 2017 и 2018 овие две друштва склучиле вкупно 6 договори за јавна набавка. За информација, во 2017 година се склучени вкупно 544 договори со предмет на набавка на услуга - осигурување, односно вкупно 810 договори во 2017 и 2018 година (со датумот на поднесување на оваа жалба). За преостанатите две друштва, жалителот потенцира дека тие потекнуваат од ист сопственички акционерски капитал Виена Иншуренс Груп. Дополнително, жалителот напоменува на уште една неправилност во тендерската документација (точка 2.1) во однос на тоа дека договорниот орган ќе користи надворешно стручно лице Осигурително брокерско друштво и за неговиот ангажман е предвиден надоместок од конечната премија на терет на избраниот економски оператор. Жалителот истакнува дека 2014, 2015 и 2017 година бил квалификуван како способен и склучил договор за јавна набавка за осигурување во наведените години кога не постоел овој елиминаторски услов. Неспорно произлегува дека овој услов е неповрзан со предметот на јавна набавка, нереален и непропорционален, бидејќи договорите за јавна набавка од претходните години се во целост испочитувани, исполнети и од истите не е произлезен ниту еден спор. Со прецизирањето на овој несразмерен услов кој не кореспондира со предметот на набавката, договорниот орган постапил и спротивно на член 32 од Законот за јавните набавки, односно истиот не ги испочитувал правилата за изработка на тендерската документација предвидени во овој член бидејќи истиот е спротивен на основните начела предвидени во член 2 од Законот за јавните набавки, а тоа се конкуренција меѓу економските оператори, еднаков третман и недискриминација на економските оператори. Врз основа на жалбените наводи, жалителот и предлага на Државната комисија за жалби по јавни набавки, да ја усвои жалбата и да ги поништи дејствијата во делот во кој се незаконски, односно да ја поништи тендерската документација во делот во кој истата е дискриминирачка, неконкурентна и обезбедува нееднаков третман кон понудувачите и да го задолжи договорниот орган да преземе дејствија кои ќе гарантираат

недискриминација и рамноправност на понудувачите како и да го задолжи договорниот орган да му ги надомести трошоците на постапката на жалителот.

Во одговорот на жалбата договорниот орган наведува дека Огласот за доделување на договор за јавна набавка број 35/2018 е објавен на 19.06.2018 година, а жалбата е доставена 30 дена од објавување на истиот, така што, согласно член 216 став 2 алинеја 2, истата е задоцнета. Жалбениот навод дека поставениот услов за техничка или професионална способност во точка 8.3.1 алинеја 3 (Коефициентот добиен како однос на број на нерешени штети на крај на период (31.12.2017) со број на пријавени и повторени штети во 2017 година, да биде еднаков или помал од 0,25) е несразмерен и неповрзан со предметот на јавната набавка, договорниот орган смета дека е неоснован. Коефициентот на нерешени во однос на пријавени штети е директно поврзан со предметот на јавната набавка со тоа што укажува на способност на економските оператори да испорачаат квалитетна и ефикасна услуга во случај на евентуални штетни настани. Овој услов ја оценува способноста на економските оператори за брзо и ефикасно решавање на штети. Дејноста на ЈЗУ Клиника за гинекологија и акушерство е медицинска грижа за животот и здравјето на пациентите и неопходно е во случај на штетни настани, штетите да се решаваат ажурно и брзо. Факт е како што впрочем е наведено и во самата жалба, дека од 11 осигурителни друштва регистрирани за класи од делот на неживотни осигурувања, бараниот услов го исполнуваат 4 осигурителни друштва со што е овозможена конкуренција помеѓу економските оператори. Договорниот орган дава краток хронолошки тек на постапката и повторно наведува дека жалбата е изјавена вон законски предвидениот рок против тендерската документација во оваа постапка.

Државната комисија за жалби по јавни набавки постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, одговорот на жалба како и постапувајќи по службена должност утврди дека жалбата е основана.

Државната комисија за жалби по јавни набавки утврди дека договорниот орган изготвил тендерска документација која е спротивна на член 2 од Законот за јавните набавки. Имено, договорниот орган во тендерската предвидел критериум за утврдување на способност во точка 8.3 „Коефициентот добиен како однос на број на нерешени штети на крај на период (31.12.2017) со број на пријавени и повторени штети во 2017 година, да биде еднаков и помал од 0,25.“ Овој критериум ја прави тендерската дискриминаторна уште повеќе што и

самиот договорен орган во одговорот на жалба навел дека од 11 осигурителни компании само 4 го исполнуваат овој услов. Согласно наведеното, Државната комисија за жалби по јавни набавки предлага жалбата да се уважи и постапката да се поништи. При евентуално објавување на нова постапка договорниот орган да ги има предвид забелешките погоре наведени од страна на Државната комисија за жалби по јавни набавки.

Согласно член 2 од Законот за јавните набавки: „Со овој закон особено се обезбедува: - конкуренција меѓу економските оператори, -еднаков третман и недискриминација на економските оператори, -транспарентност и интегритет во процесот на доделување на договори за јавни набавки и - рационално и ефикасно искористување на средствата во постапките за доделување договори за јавна набавка.“.

Во врска со член 32 од Законот за јавните набавки: „1) Договорниот орган е должен во тендерската документација да ги наведе барањата, условите, критериумите и други неопходни информации, со цел да му обезбеди на економскиот оператор целосни, точни и прецизни информации во врска со начинот на спроведување на постапката за доделување на договор за јавна набавка. (2) Тендерската документација особено содржи: - општи информации во врска со договорниот орган, особено адреса, телефонски број, број на факс, електронска пошта, лица за контакт, начини на комуникација итн., - упатства во врска со законските рокови и неопходните услови за учество во постапката за доделување на договор, - доколку се бара, минималните критериуми за утврдување на способност и документација што треба да ја поднесат понудувачите или кандидатите за да го докажат исполнувањето на критериумите за утврдување на способност, - технички спецификации или, во случај на применување на конкурентен дијалог или постапка на преговарање, описна документација, - упатства во врска со изработка и поднесување на техничката и финансиската понуда, - детална и целосна информација во врска со критериумите за доделување на договорот што ќе се применува за избор на најповолна понуда согласно со одредбите од Главата VII Дел 3 на овој закон, - упатства во врска со правната заштита во постапка за доделување на договор за јавна набавка и - информации во врска со задолжителните одредби од договорот за јавна набавка. (3) Содржината на тендерската документација поблиску ја пропишува министерот за финансии.“.

Со оглед на фактот што жалителот успеал во постапката, трошоците на постапката за правна заштита ќе му бидат надоместени, согласно со член 228 став (2) и (7) од Законот за јавните набавки.

Од причини погоре изложени, се донесе Решение како во диспозитивот.

Упатство за правно средство: Согласно член 230 од Законот за јавните набавки и член 20 од Законот за управните спорови, против ова решение незадоволната странка може да поднесе тужба до Управниот суд на Република Македонија во рок од 30 од денот на приемот на решението.

Бр.08-459/6
01.08.2018 год.
С к о п ј е

**ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Маја Малахова**

Доставено до:

- Архива,
- „ЕВРОИНС ОСИГУРУВАЊЕ“ АД Скопје, ул.Скупи бр.12, Скопје
- ЈУУ Клиника за гинекологија и акушерство, бул. Мајка Тереза бр.17, Скопје